

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag

Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling

Redactie: Pastorie San Mateo, Tel. 413

Administratie: St. Thomas-college Tel. 550

Drukker: B. L. Bogaers

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar

Afzonderlijke nummers fl. 0,10

Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0,50

Europa op een keerpunt.

Met zeer grote belangstelling, we hebben er reeds enkele malen op gewezen, slaat Europa de gebeurtenissen in Spanje gade.

De uitslag van de strijd, die thans door anti-bolsjewistische rebellen gestreden wordt tegen een pro-bolsjewistische regering is van groot belang voor geheel Europa, en daarmee voor geheel de wereld.

De eindbeslissing dan ook die in Spanje vallen zal, is van internationale betekenis. Europa staat weer op een keerpunt van zijn geschiedenis. Want de kleine particuliere belangen, die de 25 Europese staten onderling verdelen, worden met de dag meer en meer overheerst door de ene grote antithese prof. contra Bolsjewisme. Engeland met de grote kracht van zijn isolement speelt daartussenin de rol van een staat, die uitrijkt, waar het zijn belangen het beste mee kan dienen.

We hebben de vorige week reeds in een der berichten medegedeeld, hoe Rusland onverhopen via Radio Moskou zijn sympathie betuigt met de naar-het-communisme-gerichte regering in Spanje en vanzelfsprekend zal het niet nalaten ook materiële steun te verlenen in de strijd tegen de rebellen.

Frankrijk, zoals de berichten melden, verleent reeds deze materiële steun, welke de regering van dit land tracht goed te praten met de bewering, dat het niets anders is dan de uitvoering, van reeds maanden geleden gedane bestellingen van oorlogsmateriaal.

De geschiedenis echter der laatste maanden leert al te goed, hoe Frankrijk meer en meer komt onder de leiding van de Sovjets. De Mei-aflievering van het bulletin van het Franse verbond „Dieu, Patrie, Famille“, verwijst heel duidelijk naar verschillende uittalingen van den veldvoers Bolsjewiek Dimitroff, blijkens welke in Frankrijk voorbeeldig is gehandeld naar de door Moskou gegeven richtlijnen.

Er bestaan dan ook thans in Frankrijk reeds enige duizenden comité's, alle bijzondere cellen, die de kern vormen van de Volksfront-comité's, die het communisme in Frankrijk willen invoeren.

De derde Europese centrale heeft het communisme in Tsjecho-Slowakije.

Doordat de Tsjechen op de vredesconferentie van Versailles, met geweld de Slowaken bij hun land hebben ingelijfd, heeft deze staat voor de handhaving van deze gedwongen combinatie, steeds steun moeten zoeken bij Frankrijk en Rusland. Maar hoe feitelijk daardoor deze jonge republiek geheel onder invloed gekomen is van de Sovjets, is gebleken uit een witboek wat de Slowaakse Raad onlangs aan de Volkenbond heeft aangeboden.

In de Europese landen, die sterk onder invloed staan van Frankrijk of Rusland, zoals België en de kleine Entente

is ook al het communisme gestadig toegenomen, al is het nog niet in de mate als Spanje, Frankrijk en Tsjecho-Slowakije.

Daartegenover of liever daartussen staat een geweldige anti-bolsjewistische macht van het fascistische Italië, het Nationaal socialistische Duitsland en hun bondgenoot Oostenrijk.

Maar de wijze waarop in Italië en vooral in Duitsland de totale staat met geweld wordt gepropageerd, dat herhaaldelijk tot daden van terrorisme overslaat, geeft niet de hoop, dat deze methode in staat zal blijken een degelijk front te vormen tegen het steeds groeiende communisme.

Zeer terecht vrezen dan ook de grote Europese politici, dat deze centrale machten, zo zij hunne politiek niet veranderen, binnen afzienbare tijden in elkaar zullen storten.

Europa staat voor een keerpunt, zoals het misschien sinds de volksverhuizingen niet heeft gekend.

Grote schuld aan het steeds groeiende communisme in Europa, heeft ook zeker de Volkenbond: want na en doordat de bond Rusland in Genève heeft binnengehaald is de activiteit der Sovjets met de dag gegroeid: en de landen, die het voorbeeld van Genève hebben gevolgd en handelsverdragen sloten en sovjetvertegenwoordigers binnenhaalden, hebben ondervonden, dat ze daarmee een haard van communisme in hun staten hadden gesticht, getuige de geschiedenis van Engeland, Brazilië en Uruguay.

Thans is in Spanje een felle reactie opgestaan tegen het toenemende communisme op het Iberische schiereiland.

Met minder effect naar buiten, maar niet minder fel leeft de reactie onder de Slowaken in Tsjecho-Slowakije.

En ook Frankrijk toont in zijn geschiedenis der laatste maanden, dat het fascisme daar meer en meer groeit tegen de invloed van de Sovjet.

De vraag, welke macht het winnen zal, zal voor een groot deel afhangen van de beslissing welke thans in Spanje vallen moet.

Na een overwinning van de Spaanse regering zal zeker het Bolsjewisme zijn invloed over Europa zeventiener verder voortzetten: maar in een overwinning van de opstand-leider Franco, zullen ook de anti-bolsjewistische machten in Frankrijk en Tsjecho-Slowakije moed en kracht vinden in hun tegenstand tegen „de nieuwe Turken van Europa“.

Onze huidige Paus, die met deze laatste woorden de nieuwe wilde horden van de communistische „godlozen“ aanduidde, sprak daarbij ook van een „sombere avond die een voorbode lijkt van „een nog somberder nacht“, waarop we echter het innige en vertrouwvolle gebied moeten storten: „Mane nobiscum Domine“. Blijf bij ons Heer, want het avond.“

Aanpassing of beginselloosheid.

Het is niet zeldzaam, bij niet-katholieken een zeker respect te ontmoeten voor de grootse en hechte organisatie van de katholieke Kerk. Onwillekeurig dwingt dit machtig geestelijk bouwwerk dat reeds bijna twintig eeuwen heeft getrouwe en nog volstrekt geen sporen van verval vertoont, ook eerbied af aan velen, die zich overigens niet de leerstellingen van die wereldkerk in het geheel niet kunnen verenigen.

Dit laatste, die afwijzende houding ten

opzichte van het katholicisme, is maar al te vaak een gevolg van ingewortelde vooroordelen en radicale misvattingen.

Adolf Harnack, een van de meest beoemde protestantse deskundigen op het gebied van kerk- en dogmageschiedenis, merkt hieromtrent het volgende op: „De jongelui, die het gymnasium verlaten, kennen allerlei uit de kerkgeschiedenis. Meestal zoals ik ondervonden heb, zonder samenhang en zin. Er zijn er zelfs die de stelsel van het gnosticisme ken-

Gouverneur Alfred M. Landon van Kansas is het onderwerp van veel belangstelling in alle delen van Amerika als Republikeins Kandidaat voor het presidentschap.

nen en allerlei verwarde kleinigheden, die voor hen waardeloos zijn. Maar de katholieke Kerk, de grootste religieuze politieke schepping der geschiedenis, kennen zij absoluut niet. Zij hebben over haar een gebrekkige, vage en soms zelfs onzinnige voorstelling. Hoe haar grootste instellingen ontstonden, wat zij betekenen in het leven van de kerk, hoe gemakkelijk men haar verkeerd kan beoordelen, waarom zij zo zeker en indrukwekkend werken, dat alles is naar mijn ervaring, op een zeldzame uitzondering na, een onbekend land. (Aus Wissenschaft und Leben, 196).

Adolf Harnack heeft het alleen over Duitsland, dat spreekt van zelf. Maar we zouden niet graag beweren, dat het elders beter is.

Onlangs werd ons door een niet-katholiek hier, een vaak voorkomende misvatting geponeerd omtrent het Katholicisme, nl. deze, dat de katholieke Kerk haar grote uitgestrektheid, het groot aantal van haar volgelingen, dankt aan haar buitengewoon aanpassingsvermogen. Men zou met die stelling betreffende het groot aanpassingsvermogen van de Kerk nog tot op zekere hoogte vrede kunnen nemen, zoals we nog nader zullen zien. Maar dan moet men die stelling goed verstaan.

Gewoonlijk echter wordt deze opvatting geponeerd, om aan de Kerk te verwijten, dat ze zonder bezwaar allerlei elementen in zich opneemt, welke vreemd zijn aan haar wezen en in strijd met de door Christus geleide grondselen.

Sommigen gaan hierbij zelfs zo ver, dat ze menen, dat de Kerk reeds tevreden is met een puur uitwendige onderwerping aan haar autoriteit, en dat ze als prijs voor die onderwerping gaarne enige elementen op de koop toeneemt, welke feitelijk onverenigbaar zijn met het waarachtig Christendom.

Zoals gezegd is, denken we er niet aan om het aanpassingsvermogen van de katholieke Kerk in twijfel te trekken.

Integendeel. We geven zelfs gaarne toe, dat de katholieke Kerk zich thuis voelt in alle tijden en onder alle volken. We zijn zelfs van oordeel, dat dit een van haar wezenskenmerken is en dat haar Stichter zelf dit aanpassingsvermogen met opzet aan zijn gemeente heeft meegegeven, juist omdat Hij zijn Kerk bestemde voor alle volken en voor alle tijden.

Maar een groot aanpassingsvermogen is lang niet hetzelfde als beginselloos-

heid, welke bereid is om met principieën te schipperen of zich tevreden te stellen met een uitwendige erkenning van autoriteit.

De Katholieke Kerk bestaat negentien eeuwen en ze heeft in die eeuwen volkeren in haar schoot omvat van zeer uiteenlopende beschaving. We behoeven volstrekt niet te loochenen, dat vele van die volkeren ook aan de Kerk een ander hebben medegegeven, dat de Kerk aan die volkeren een ander heeft ontleend. Dat ze b.v. van het Jodendom verschillende ceremoniën heeft overgenomen, staat boven alle twijfel. Zelfs heeft ze aan de Mozaïsche godsdienst het grootste deel van haar heilige boeken te danken.

Het oude Romeinse Rijk met zijn geweldige uitbreiding, invloed heeft uitgeoefend op de ontwikkeling van de organisatie van de Kerk valt niet te betwijfelen.

Dat de nauwe band, welke eeuwen lang de Kerk van Rome heeft verbonden met de Germaanse volkeren, niet heeft nagelaten invloed uit te oefenen op het leven van de Kerk, staat vast.

Als daarom iemand van de katholieke Kerk zou eisen, van elk element op liturgisch, juridisch of zelfs dogmatisch gebied dat die Kerk heden kenmerkt, de volgroeiende aanwezigheid aan te wijzen in het oer-christendom dan stelt hij een eis, welke de Kerk noodzakelijk moet afwijzen.

Want in die negentien honderd jaren heeft er een ontwikkeling plaats gehad, welke de uitwendige levensomstandigheden van de Kerk ontzeggelijk zeer sterk beïnvloed heeft.

Maar die ontwikkeling is niet in strijd met het wezen van het christendom, doch veel meer een noodzakelijk gevolg van de uitdrukkelijke wil van zijn Goddelijken Stichter.

Duidelijk en klaar heeft Christus verklaard, dat zijn Kerk gelijk zal zijn aan een klein zaadje, dat op de akker wordt gezaaid en uitgroeit tot een grote boom, in welks takken de vogelen des hemels hun nesten komen bouwen (Lc. 13 : 19).

Dat zaadje en het daaruit ontsproten plantje neemt stoffen in zich op uit de bodem, waarin het geplant is. Maar alleen die stoffen, welke met zijn eigen gesteltnis en structuur overeenkomen.

Uit een eikel komt altijd een eik en uit een noot komt steeds een notelaar voort. Maar in bijkomstigheden zullen beide

zich aanpassen aan de gesteltnis van bodem en klimaat, waarin ze geplant zijn.

Zo is het ook met de katholieke Kerk. Ze kan zonder bezwaar beelden, voorstellingen en vormen van eredienst overnemen van alle mogelijke volken, maar alleen in zover die overeenkomen met haar wezen.

Ondanks die overname blijft ze toch steeds zich zelf gelijk, evenals een zware eik organisch identiek is met het nietig plantje van misschien een paar eeuwen terug.

Alleen, wanneer de Kerk van andere volkeren of andere godsdiensten elementen overnam, welke met het waarachtig christendom niet in overeenstemming waren te brengen, dan zou men haar beginselloosheid voor de voeten kunnen werpen. Dan zou er sprake zijn niet van ontwikkeling, maar van een verandering van wezen, van afwijking van de wil van haar goddelijken Stichter, en dus van degeneratie.

Welnu, er is niets, waarvoor de Kerk zo zeer op haar hoede is.

Toen omstreeks het jaar zeshonderd de benedictijner-monnik Augustinus werkte aan de christianisering van de Angelsaksen in Brittanië gaf Gregorius de Grote hem richtlijnen, welke van een groot aanpassingsvermogen getuigen. Maar toen bijna duizend jaar later koning Hendrik VIII van Engeland bij den Paus aandrang op een ontbinding van zijn huwelijk met Catharina van Arragon, bleef de Paus onwrikbaar vasthouden aan wat hij als de uitgesproken wil van Christus beschouwde. De Paus bleef standvastig weigeren aan het verlangen van den wellustigen vorst te voldoen, ook toen hij zag, dat die weigering de afval van heel Engeland ten gevolge zou hebben.

In de achttiende eeuw veroordeelde Paus Benedictus XIV uitdrukkelijk de volgens zijn oordeel te ver gaande aanpassing van een bepaalde groep van missionarissen in China, ook al betekende die veroordeling een sterke belemmering van het missiewerk.

Ondanks alle waardering voor het pogen van de oecumenische beweging, die er naar streeft om onder een of andere vorm de hereniging of nauwere aansluiting van alle christenen te bewerken, heeft de katholieke Kerk toch gemeend, zich afzijdig te moeten houden. Niet omdat ze die eenheid niet vurig begeert, maar omdat ze vrees in de samenwerking met Stockholm of Lausanne, waar zo sterk uiteenlopende vormen van Christendom samenwerking zoeken, haar beginselen niet ongerept te kunnen handhaven.

Toen in de vorige eeuw onder het mom van wetenschap en vooruitgang een beweging ontstond, die in de Kerk een hinderpaal zag voor wat zij beschaving noemde, heeft Pius IX de befaamde Syllabus uitgevaardigd, waarin hij onomwonden de dwalingen van zijn tijd veroordeelde. Wel verre dus van zich aan te passen, riskeerde hij, dat de Kerk voor achterlijk en onwetenschappelijk werd uitgemaakt, liever dan ook maar een handbreed af te wijken van de waarheid, waarvan hij zich als de gekwalificeerde handhaver beschouwde.

Onder verschillende vormen steekt in de allerlaatste tijden het nationalisme het hoofd op. Er wordt een levensbeschouwing opgebouwd, welke gebaseerd is, niet op het woord van den eeuwigen God, maar op een door mensen uitgedachte theorie van ras en bloed. Doch onvervaard treden de leiders van de Kerk van Rome op om de leer te handhaven van het Christendom, volgens hetwelk alle mensen broeders en zusters zijn en dat geen verschil kent in waar-

Gaat U geblinddoekt de toekomst tegemoet?

Een CROWN LIFE polis beschermt U en de Uwe.

Waarom wacht U?

CROWN LIFE
INSURANCE COMPANY

Raadpleegt den Agent van de

CROWN LIFE

Chas. I. Gonsalves.

Tel. 429. — Middenstraat 41

dering voor man of vrouw, knecht of meester, Griek of Jood. (Gal 3. 28).

Waarlijk, wanneer men de zaken onbevooroordeeld beziet, zal men moeten erkennen dat niet de Kerk katholiek (=algemeen) is, omdat ze zulk een verregaand aanpassingsvermogen aan de dag legt, maar dat veel meer de Kerk zich zo gemakkelijk aan verschillende beschavingen aanpast, omdat ze Katholiek is, d.w.z. door God voor alle volkeren bestemd als een onfeilbare gids op de levensweg.

Het is merkwaardig, dat, terwijl sommigen de katholieke Kerk verwijten dat ze zich te gemakkelijk aanpast, weer anderen haar beschuldigen van star conservatisme en van onverdraagzaamheid ten opzichte van de mening van anderen. De reden van deze tegenspraak is wel hierin gelegen, dat voor beide beweringen althans enige schijn van reden bestaat.

De Kerk is onverdraagzaam ten opzichte van elk stelsel, dat strijdig is met de waarheid, waarvan Christus haar als de bewaakster heeft aangesteld. Als ze op het gebied van de leer ook maar iets zou toegeven, zou ze haar plicht verzaaken. Voor het overige is zij ruimhartig en breed van opvatting jegens iedere levensvorm en geestesuiting.

Ze staat in zich onverschillig ten aanzien van iedere staatsvorm en ze voelt zich thuis in de meest uiteenlopende culturen. Ze kan Griek zijn met de Grieken, Romein met de Romeinen en Germaan met de Germanen.

Mits aan de waarheid, die Christus ons gebracht heeft, en die alle mensen moet vrij maken, maar geen geweld wordt aangedaan.

Want de Kerk is Christus' lichaam vol van Hem, die alles in allen vervult. (Eph. 1. 23).

Het Kapernest.

door Joseph Conrad.

(Nadruk verboden).

31)

Zo was het begin van ons eerste gesprek op deze binnenplaats, die denken deed aan de omheinde vrede van een klooster. Wij wandelden op en neer. Zij liep met neergeslagen ogen en de opwindende van haar geest, die tot uiting kwam in de bijna woeste vlugheid van haar gezegen, vormde een wonderlijke tegenstelling met het kalme rythme van haar bewegingen, ondersteund door het langzame wuiven van haar waaier. Het van de wereld teruggetrokken leven, dat haar vader sedert de dood van haar moeder was gaan leiden, had bij het klimmen der jaren een grote eenzaamheid geschapen om hem heen. Ja, die smart had het gedaan en de lage kuiperij van dien man, dien voortvluchtige, een klaploper van haar moeder in Don Balthasar's welwillendheid aanbevolen. Ja!... Hij had vóór haar dood zelfs op dat heilig gemeed zijn giftige invloed doen gelden door zijn devote praktijken en dat liden

voor geloof, waar hij altijd mee pronkte... Zijn geloof!... O, die huichelaar!... Zijn enig geloof was haat — haat tegen Engeland. Daar zou hij alles voor offeren. Zijn grootste weldoeners zou hij er voor ten verdere voeren en ten onder brengen die ongeluksmensen!

„Señor neef“, zeide ze, hij zou, als hij kon, vergif droppelen in iedere heldere bron water van uw land... „Glimlachen, Don Juan!“

Haar ingehouden heftigheid had mij betoverd gehouden, en het zilveren lachje, dat haar woeste tirade plotseling afbrak, was op mijn geest als de pijnlijke uitwerking van een kras. De twee andere keken van hun kaarten op.

„Ik doe, of ik moet lachen, om bij die vrouw geen achterdocht te wekken“ — verklaarde zij vlug. „Vroeger hield ik van haar.“

Niemand had zij meer in haar omgeving, die zij kon vertrouwen en liefhebben. Het was of de hele wereld blind bleef voor de schandelijke natuur van dien man. Hij had zich meester gemaakt van de geest van haar armen vader. Ik keek naar de oude Don, die juist met bevende hand een snuifje nam uit een gouden snuifdoos, terwijl de duenna, heel bleek

en recht, geduldig wachtte.

„Het leek, of niets dien man kon tegenhouden“, ging Seraphina's stem naast mij voort; „noch vrees, noch dankbaarheid. Hij scheen de mensen te betoveren. Hij was de gevolmachtigde van een voornam klooster-orde. Fe moest niet vragen hoe. Don Carlos wist zulke dingen nog beter dan zij. Daarbij had hij den gouverneur in zijn macht... Foei! die intriges, die intriges!“

Ik zag haar kleint hand, geklemd om de gesloten waaier. „Zijn brutaliteit was grenzeloos. Hij verkwistte hun rijkdom“, ging zij voort. „Zo'n vermetelheid!“ Hij oefende gezag uit over haar vader; hij gaf voor af te stammen van de Ierse koningen; en señor, mijn Engelse neef, hij waagt het zelfs te dingen naar mijn persoon.“

Het kaartspel was afgelopen. „Liever dood“, liet zij zich ontvallen met een fluistering van kalme vastberadenheid.

Zij nam afscheid met een diepe buiging. Met waskaarsen in zilveren kandelaars — uit de erfenis van de tweede onderkoning van Mexico — voor hun zwart gezichten, rangschikten de bedienden zich in een rij. Ik had haar groot heel

eerbiedig beantwoord en bleef staan met verontwaardiging en afschuw in mijn hart voor de toestanden in haar huis.

Van mij heengaan, knielde zij neer voor haar vader en boog het hoofd om zijn zegen te ontvangen. De majordomus ging de stoet nu voor. Met breed geruis van zijde en met elk een kaarsvlam naast haar zwarte, strakke gestalten, verwijderden zich de beide vrouwen. — Vóór ze op de brede trap, uit het gezicht verdwenen, scheen Don Balthasar, die volkomen roerloos over zijn snuifdoos heen gebogen gestaan had, plotseling te ontwaken; haastig maakte hij in de lucht over zijn dochter nogmaals een kruisteken.

In de bovengalerij werden ze tussen de zuilen weer zichtbaar. Ik zag haar hoofd, fier van houding, omgeven door de zwarte kant. Ik zag de witte bloem in haar haar. Mijn ogen hief ik omhoog. Het was het opsterven van heel mijn wezen in die éne blik. Had zij heel even haar gelaat naar me toegewend? Inbeelding! De dubbele deur boven sloot dicht met een klinkend geluid, dat weerkaalme langs de holle lussengangen. Zij was verdwenen.

Don Balthasar nam mijn arm en wan-

delde driemaal het binnenhof rond. Klaarblijkelijk een dagelijkse plichtheid. Zo dikwijls hij zijn arm van mijn arm terugtrok om zijn snuifdoos voor de dag te halen, stonden wij stil, tot hij weer klaar was. Dit was het vreemdste van al, het meest treffende, het meest verrassende, — dat hij aldus op mij leunde, alsof hij het jaren gedaan had. Vóór mij, moest hij een andere gehad hebben. Carlos. Ja, Carlos natuurlijk.

Hij sprak een beetje onsamenhangend, met een onzeker schaduwbeelden over zijn gedachten, alsof al het licht van zijn geest flikkerde gelijk een lamp op 't punt van uit te doven.

Ik herinner me, dat hij me één keer in een soort seniele ernst, vroeg, of ik wel eens gehoord had van een Iers koning Brian Borhun; maar hij scheen aan mijn antwoord niet de minste waarde te hechten of er geen acht op te slaan en bleef verder zwijgen, tot dat hij mij aan de deur van mijn kamer welterusten toewenste.

Omringd door 't kaarslicht, schreef hij verder naar zijn appartementen, voorafgegaan door zijn majordomus, die evenzeer gebukt liep van ouderdom als hij, hoewel de Afrikaan een vaste stap

had.

Tweede hoofdstuk.

Op zekere avond had Carlos na een droevig stilzwijgen gezegd: „Er zit niet anders op... Als de crisis komt moet je haar ontvoeren aan het ongeluk en de ellende, die haar boven het hoofd hangen; hier is geen veiligheid voor haar.“ droevig stilzwijgen gezegd: „Er zit niets

Het benam mij de adem. „Maar waar moeten wij dan heengaan, Carlos?“ vroeg ik, mij over hem heen buigend.

„Naar — naar Engeland!“ fluisterde hij.

Dien avond was hij uiterst afgemat doo rde benauwenissen van de naderde dood. Met veel inspanning prevelde hij nog een paar woorden — over de Spaanse gezant te Londen, die een verwant was van de Riego's; toen gaf hij het op en bleef stil liggen voor mijn beangste ogen. De zuster kwam verschrikt uit de kamerdonkerte toelopen... Droevig starend naar zijn geliefde penitent, gaf pater Antonio mij een teken te vertrekken.

Wordt vervolgd.

(Verschenen in boekvorm bij de N.V. Het Nederlandse Boekhuis te Tilburg en verkrijgbaar in iedere boekhandel).

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Na tien dagen strijd is de toestand nog onbeslist. Nog steeds spreekt de regeringsradio van overwinningen: zelfs deelde Radio Madrid Maandag mede dat de opstand geheel is onderdrukt. En van de andere zijde worden eveneens overwinningen gemeld.

Het is de opstandelingen schijnbaar niet gelukt, Madrid in te sluiten en door uithongering en watergebrek de regering te dwingen zich over te geven: althans geven de berichten wel een indruk dat de toegangswegen naar Valencia, Albacete nog open zijn.

Overigens is dit ook een geluk voor de talrijke vreemdelingen om uit de Spaanse heksenketel te ontsnappen. Zowel Italiaanse, Duitse, Amerikaanse als Engelse oorlogsschepen bewegen zich om het Iberisch Schiereiland voor het beschermen en opnemen hunner burgers: ook een Nederlands schip heeft de Nederlanders naar Frankrijk overgebracht.

Toevalligerwijze waren er juist in Barcelona nog al wat vreemdelingen, omdat de rode arbeiders internationale tegen Berlijn en Olympiade hadden georganiseerd, waar natuurlijk nu niets van komen kan.

Volgens een Portugees bericht zou de Spaanse regering nog meester zijn in Ma-Oviedo en Barcelona gedeeltelijk, Barcelona, Tarragona, Valencia, Alicante, Murcia en Malaga. Terwijl de opstandelingen het Westen, het Noorden en het

Zuiden in hun macht hebben, met de streken Oviedo en Santander gedeeltelijk, Navarra, Burgos, Segovia, Valladolid, Salamanca, Granada, Sevilla, Saragossa, Cadiz, Avila, alsmede de Balearen, de Canarische eilanden en Marokko.

De radioberichten van Maandagavond spraken van een momentele stilstand in de strijd, alsof de beide machten bezig waren al hun krachten in te spannen voor de eindstrijd.

Van het overige toneel is verder niet veel nieuws.

Uit het Oosten omtrent China komen zelfs geen berichten meer. In Palestina was men eergisteren juist 100 dagen aan het staken: we kregen vandaar weer berichten over een bomaanslag en het laten ontsporen van een trein, waaruit blijkt dat het nog allerminst rustig is.

De band tussen de centrale machten in Midden-Europa wordt steeds nauwer toegehaald. Von Papen heeft een extra dankje gekregen voor zijn goede zorgen in zake de Duits-Oostenrijkse overeenkomst en te Addis Abeba heeft Duitsland zijn gezantschap opgeheven en daarvan een Generaal Consulaat gemaakt, wat door Italië bijzonder wordt gewaardeerd en beschouwt als een erkenning van Italië's soevereiniteit door Duitsland.

BUITENLAND.

KERKVERVOLGING IN HET DERDE RIJK.

Felle campagne tegen de Katholieke Kerk.

Terwijl de Katholieke Pers in het Derde Rijk reeds als volkomen gelijkgeschied beschouwd kan worden en de Kerkelijke Godsdienstige weekbladen aan allerlei beperkende bepalingen van de Rijksperskamer zijn onderworpen, wordt in de Nationaal-Socialistische Pers een felle actie tegen de Katholieke Kerk en tegen het Christendom in het algemeen ontkend. Het aantal abonné's van deze anti-katholieke geschriften stijgt voortdurend. Het „Schwarze Korps“ zag haar oplage stijgen van 180.000 tot 260.000 exemplaren. Ongehinderd mogen bladen als „Nordland“, „Durchbruch“, en „Der Blitz“ allerlei lasterlijke beschuldigingen richten aan de Katholieke Kerk en haar instellingen. Reeds verschillende malen heeft het Duitse Episcopaat tegen dit lasterlijke geschrift geprotesteerd en de Bisschop van Münster heeft zelfs een aanklacht ingediend bij den Officier van Justitie tegen een van deze bladen wegens godslastering.

Uit de jongste nummers van 24 en 31 Mei van bovengenoemde bladen citeren we de volgende berichten:

„Aan de Christelijke priesters en monniken blijft het voorbehouden om het meest dwaze bijgeloof aan te kweken, daar zij bij al de wonderbaarlijke berichten uit hun „Heilige Schrift“ die toch eigenlijk reeds voldoende was om in de behoefte der Kerk te voorzien, toch nog een verbazingwekkende menigte van de allergekste verhalen omtrent martelaren en heiligen hebben uitgevonden.“

„Kloosters kunnen niet beschouwd worden als instituten waar de geest gevormd wordt, evenmin zijn ze instellingen die de beschaving bevorderen, maar deze kloosters zijn juist de schuld voor de verderfelijke zedenverwildering van ons volk.“

„Hele werelden scheiden ons van dit vreemdsoortig, Oosters tovenaarsgeloof (bedoeld is het Christendom), dat nooit de Duitse ziel had mogen bekoren en voorgoed uitgebannen moet worden, om plaats te maken voor de Duitse wereldbeschouwing die geheel met onze volksaard overeenstemt.“

Op een andere plaats lezen we: „Niet het Christendom heeft ons volk groot en vrij gemaakt, doch slechts het Nationaal-Socialisme, het nieuwe geloof dat iedere andere godsdienst en wereldbeschouwing verbodig maakt. Laat men de kerken sluiten, en laat de geestelijken een werelds beroep kiezen.“

VOLKENBOND.

Rede van Jhr. Mr. A. C. D. de Graeff. Minister de Graeff heeft op 2 Juli in de Assemblée een rede gehouden, waarin hij o.a. het volgende zeide:

De toepassing van artikel 16 van het Volkenbondsverdrag in het Italiaans-Ethiopische conflict heeft niet tot het beoogde doel geleid.

In de bestaande omstandigheden moeten wij, gezien de houding der grote mogendheden en ondanks alle teleurstellingen die dit tekortschieten van de Bond ons veroorzaakt, erkennen, dat de handhaving der sancties tegenover Italië verder nutteloos zou zijn.

Om die reden verenigt Nederland zich met het voorstel de sancties op te heffen op een tijdstip in de naaste toekomst, dat in onderling overleg zal moeten worden bepaald.

Het is geen schande te moeten erkennen, dat in strijd voor het recht de kracht van de Volkenbond te kort geschoten is, maar op ons allen, die de Volkenbond hebben begroet als de beschermers van de vrede en het bolwerk tegen onrechtmatige aanvallen, rust thans de plicht om ons rekenschap te geven van de oorzaken en de gevolgen van dit falen voor de Bond en opnieuw de houding te overwegen, welke wij tegenover deze instelling moeten innemen.

Ten aanzien van de hervorming van het Volkenbondsverdrag tekenen zich twee stromingen af: sommigen willen

het Pact versterken door hun toevlucht te nemen tot regionale verdragen in het kader van de Bond.

Ieder echter, die zich rekenschap geeft van de traditionele politiek van mijn land, dat zich steeds afkerig heeft getoond van deelneming aan politieke en militaire allianties van regionalen aard, zal de zeer gereserveerde houding begrip, welke de Nederlandse regering zich genoopt ziet van meet af tegenover deze oplossing van het vraagstuk aan te nemen.

Een tweede stroming beoogt de sancties in de huidige vorm geheel te doen vervallen en het Volkenbondsverdrag te hervormen tot een „pacte consultatif“. Het gehele systeem van de tegenwoordige sancties ware dan te vervangen door een sanctie van automatische uitsluiting van een aanvaller uit de Volkenbond. (A.N.P.-Alg. Handelsblad).

DE NEUTRALE STATEN.

De vertegenwoordigers der neutrale mogendheden hebben op 1 Juli '36 een communiqué uitgegeven, waarin overeenstemming geconstateerd wordt ten aanzien van het feit, dat de verscherping van de internationale toestand en de gevallen, waarin zij de verplichtingen aangaar hebben, die in het handvest vervat zijn, nog in bevestigende mate bestaan. Vastgesteld wordt, dat de bepaling ten aanzien der wapeningsvermindering dode letter is gebleven.

De neutrale mogendheden erkennen de noodzakelijkheid van wijziging van het handvest of van zijn toepassing en leggen er de nadruk op, dat zij bereid zijn, amendementen op het pact te bestuderen. Zij zijn echter van mening, dat het beste zou zijn, een procedure te aanvaarden, waarbij richtlijnen voor de toepassing van het handvest worden vastgelegd, zodat de preventieve werkzaamheid van de Volkenbond versterkt zal worden. Zolang het handvest in zijn geheel slechts op onvolledige en inconsistente wijze wordt toegepast, zijn de neutrale mogendheden verplicht, daarmede rekening te houden bij de toepassing van artikel 16. Op alle gebieden der economische politiek moet de activiteit van de Volkenbond, die in zekere mate door de laatste crisis verlamd is, worden hervat. (Journal de Genève).

De wereldwerkeloosheid.

Volgens de gegevens van het Internationale Arbeidsbureau van 6 Juli 1936, waren de werkeloosheidscijfers in de maanden Mei — Juni 1936 in vergelijking met die van het vorige jaar als volgt:

Volgens de cijfers der werklozen-verzekering.		
	1935	1936
Oostenrijk	22.4%	21.3%
België	21.8	15.6
Tsjecho Slowakije	17.6	14.6
Denemarken	14.4	13.3
Nederland	34.0	34.6
Zwitserland	19.9	22.3
Engeland	15.5	13.0

Zoals men ziet slaat Nederland hier het slechtste figuur en toont zelfs met Zwitserland nog een toename in de werkeloosheid.

Ook volgens de statistieken van arbeidsbeurzen en tellingen heeft Nederland zelfs absoluut het slechtste cijfer met een toename van 47.560 werklozen.

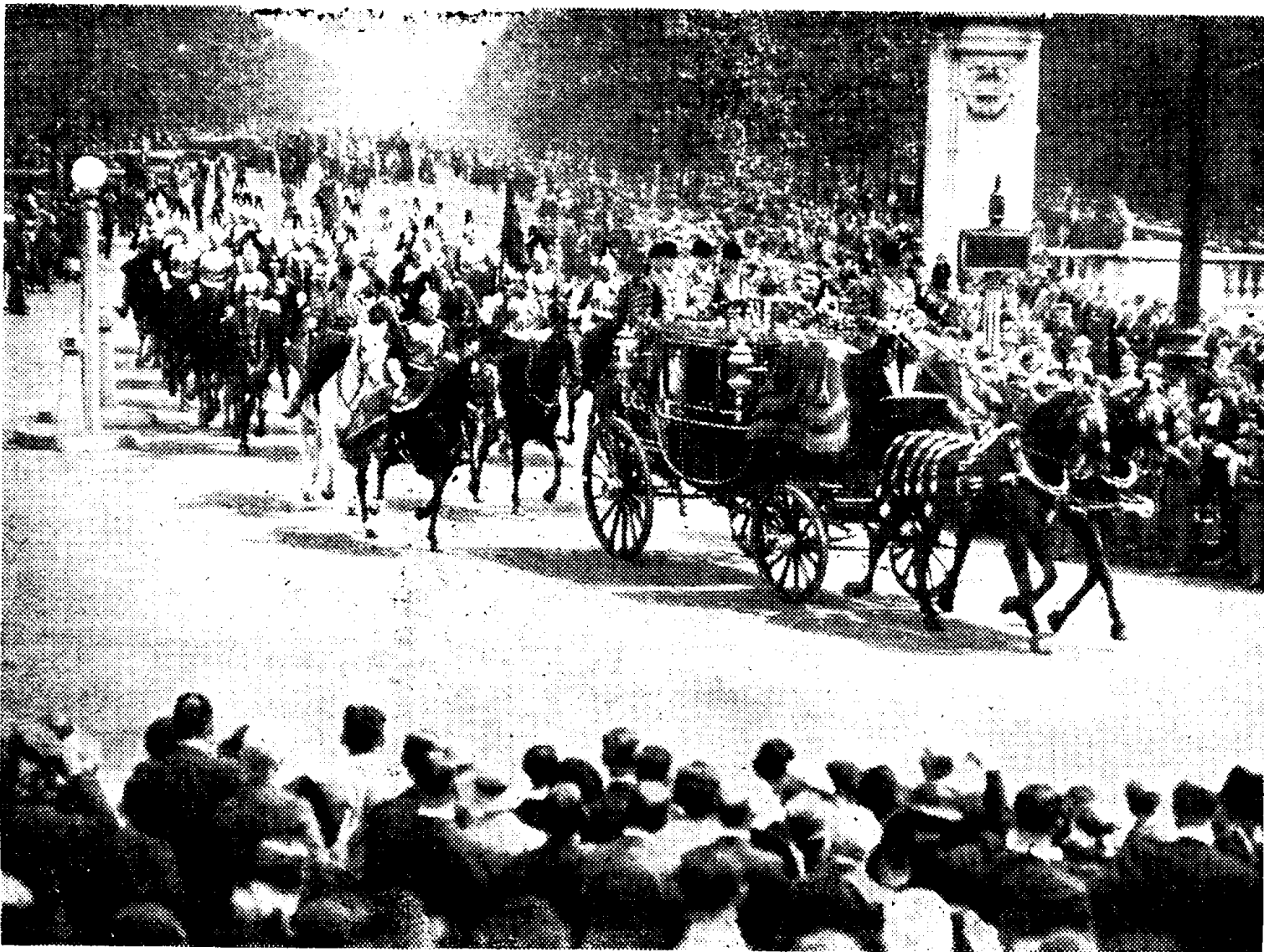
De andere landen waar volgens deze statistieken de werkloos is toegenomen zijn Bulgarije 2.311, Frankrijk 5.934, Roemenië 1.754, Zwitserland 14.096 en Joego Slavië 4.051.

Alle andere landen tonen een sterke, soms zeer sterke (b.v. Duitsland, Engeland, Ver. Staten) vermindering der werkeloosheid.

De wereldsituatie is zich dus merkbaar aan het verbeteren. Alleen Nederland en Zwitserland schijnen niet mee te kunnen.

IK BETWIST HET NUT VAN UW OLAXON NIET.
DAAROM BEHOEFT GE ECHTER BIJ IEDERE ZIJSTRAAT NOG NIET EEN GEHELE MELODIE TE BLAZEN.

„Vellig Verkeer“

DE KONING EN ZIJN ONDERDANEN. Met alle mogelijke luister is Edward VIII van Engeland van het St. James Paleis naar het Buckingham Paleis gereden voor een Receptie. Zijn loyale onderdanen hebben de weg afgezet waarlangs de stoet van Zijne Majesteit passeert.

Aruba.

De verkiezingen op Aruba.

Hoe in het jaar dat de Nieuwe staats-regeling met uitgebreider kiesrecht voor dit gebiedsdeel werd afgekondigd, op Aruba gestemd werd!

El Despertador verscheen Zaterdag 1.1. met een beschouwing over de laatste verkiezing op Aruba, welke waarlijk een aanfluiting geweest is van het kiesrecht.

We laten hierbij vrij vertaald het artikel van El Despertador volgen.

Tegen alle verwachtingen in werden we verrast met de verkiezing van den Hr. Jossy Arends met 173 stemmen. Deze naam hebben we nooit als kandidaat horen noemen en werd tot het laatste ogenblik geheim gehouden voor den Heer Eman.

De Heer Eman die zich zelf de titel heeft toegeëindigd van „landraad voor het leven“, is vanzelfsprekend gekozen en wel met 177 stemmen.

Het gehele volk van Aruba, aldus El Desp., met uitzondering van de gekozen Heren en hun kiezers zijn hoogst verontwaardigd over deze verkiezing. Niet omdat het er belang in stelt wie gekozen zijn, noch of er twintig landraden zijn of geen, maar over de wijze waarop deze verkiezing heeft plaats gehad.

Juist zoals wij hoorden en gelijk we de vorige week reeds hebben meegedeeld, heeft de Heer Eman van al zijn partijgenoten gevraagd een stembiljet te halen en het aan hem (de Hr. Eman) te overhandigen, opdat deze er op het laatste ogenblik de kandidaten op zou kunnen plaatsen. El Desp. deelt mede van een der kiezers gehoord te hebben: „ik weet niet voor wie ik gestemd heb; Mevrouw Eman heeft mijn papier genomen en hij heeft er de namen op gezet, welke hij wilde.“

En aldus, zo verzekerde men ons, is het gegaan met bijna alle kiezers. Kunnen wij zulk een misbruik „de wil des volks“ noemen?

Indien er geen wet bestaat om dergelijke dingen te straffen, dan wordt het tijd, dat er een komt.

Een dergelijke handeling is een aanval op de rechten en de eerbied van het volk; een aanslag op het Gouvernement, onze wet en ons volk; waarbij men misbruik maakt van de onkunde van zoveel kiezers.

Na nog verder zijn minachting over deze handelwijze te hebben uitgesproken, laat El Desp. zijn krachtig protest horen tegen de verkiezing en verzoekt het Bestuur een ernstig onderzoek in te stellen naar deze verkiezing en te trachten deze verkiezing, welke een schande is voor het volk van Aruba, nietig te verklaren. Tot zover El Despertador, die deze verkiezing een Don Quichoterie noemt. Commentaar achten wij hier overbodig.

R. K. PADVINDERS.

St. Tharcisiusgroep Afd. Verkenners

Curaçao.

Op 'n vergadering van aalmoezeniers bij de onlangs in Dorst (N.B.) gehouden Kampioen — d.i. de jaarlijkse bijeenkomst van de leiders der Verkennersbeweging — herinnerde de Hoofd-Verkenners-Geestelijke aan het feit, dat de Katholieke verkennersbeweging in Nederland zich ontwikkelde uit de Euch. Kruistochtbeweging, en dat de eerste troep een Bredase Kruistochtclub was, die als praktische beleving van hun beginselen het Spel van Verkennen gekozen had.

Dit is een merkwaardig feit, want: 1. het verklaart niet alleen het bijzonder accent, dat in onze katholieke Spelregels en verkennerstradities gelegd wordt op de godsdienstige en zedelijke vorming, op de H. Eucharistie en de Maria-devotie, maar het verklaart tevens, hoe in deze godsdienstige-zedelijke vorming getracht wordt om onze jongens allereerst het besef bij te brengen van wat ze zijn als katholieke, het besef van de heerlijke werkelijkheden der genade.

Zeg mij eerst wat ik ben, dan pas begrijp ik en waardeer ik, wat ik moet doen, dan pas begrijp ik en waardeer ik de Eucharistie en de Maria-devotie als

de meest doeltreffende middelen om de werkelijkheden der genade te handhaven en te beleven.

2. het dient als vergelijkingspunt bij het belangrijk onderzoek naar de beginselgetrouwheid, waarmede onze beweging zich in de loop der jaren ontwikkelt. Bij dat onderzoek mogen we ons immers niet uitsluitend laten leiden door kwesties als deze: toename in aantal leden, uitbreiding op materieel gebied, 't oordeel van het publiek, enz.

De ervaring bewees welke voortreffelijke resultaten van Katholieke leven de Euch. Kruistochtgeest weet voort te brengen. Gaandeweg herstelt hij, in beperkte kring, het Katholicisme tot wat het in waarheid allereerst is, n.l. tot een leven in en vanuit onzichtbare heerlijke werkelijkheden. Hij gaat in tegen de moedbenemende onjuiste opvatting, alsof het allereerst is een verzameling van voorschriften, een voortdurend commando: „dit moet je doen, dat moet je laten.“

Wat een levenskracht kan er uitgaan van 'n kernbeweging die de E. K.-geest tot grondslag neemt en psychologisch juist is aangepast aan de eigenaardigheden van 't jongens karakter in de puberteitsjaren.

CURAÇAO.

Examens.

Bij de Zaterdag namens de Bond St. Genesis van „Grote“ schrijvers gehouden examens slaagden voor machine-schrijven:

G. Bulbaai, G. Curiel, E. Dania, B. Felida, J. Isa, Th. Lauff, W. Muskus, D. Navarro, J. de Palm, C. Torres, A. Vinck, V. Vinck, leerlingen van het St. Thomascollège

en voor Kantoorstenograaf in de Nederlandse taal (130 lettergrepen): N. Daantje, F. Löwenthal, A. Rigaud en E. v.d. Veen, van het St. Martinusgesticht.

Bisschopsjubilé in Suriname.

In November van dit jaar zal het 25 jaren geleden zijn, dat Z. H. Exc. Mgr. Th. A. L. M. van Roosmalen, Apostolisch Vicaris van Suriname, de H. Bisschops-wijding ontving.

De vereniging „Katholiek Leven“ heeft het initiatief genomen om dit zeldzaam jubileum op buitengewone wijze te vieren.

Een uitgebreid feestcomité is reeds samengesteld.

Diefstal bij de Douane.

Van Zaterdag op Maandag is er op het Douanekantoor een bedrag ontvreemd van f 2400.—.

Een klerk had Zaterdag dit bedrag Otrabanda.

Regenval op Curaçao gedurende het eerste halfjaar 1936.

Maanden Stations	Jan	Febr	Mrt	Apr	Mei	Juni	Totaal
Westpunt	29.0	29.5	0.0	14.5	6.7	46.3	126.0
West Soto	12.0	21.0	0.0	0.0	0.0	16.6	49.6
Dokterstein	20.0	22.3	0.0	10.0	0.0	30.0	82.3
St. Willebrordus	14.0	31.0	0.0	0.0	0.0	27.0	72.0
Kleine Berg	15.4	24.7	0.0	16.5	4.7	17.0	78.3
Santa Maria	7.0	12.0	0.0	8.0	0.0	13.6	40.6
St. Thomas-college	12.5	31.8	5.5	13.8	8.5	10.9	83.0
Santa Rosa	11.2	32.8	3.3	6.4	4.3	15.6	73.6
Rust	8.0	30.5	0.0	6.0	3.0	18.8	66.3
Klein Kwarier	10.0	30.0	0.0	6.0	2.0	16.0	64.0
Zuurzak	12.6	27.5	0.0	13.1	1.5	16.5	71.2
Scherpenheuvel	12.7	25.6	0.0	6.5	6.3	19.3	70.4
Montagne	22.0	28.0	0.0	9.0	3.0	4.0	66.0
Groot St. Joris	15.6	17.9	0.0	18.7	0.0	26.9	79.1
New Port	21.5	20.5	0.0	4.0	6.5	18.5	71.0
Gemiddeld	27.7	16.5	0.0	14.0	10.4	1.5	70.1
	15.7	25.1	0.5	9.2	3.6	18.6	72.7

Het gemiddelde over het eerste halfjaar in 1934 en 1935 bedroeg respectievelijk 157.0 en 109.2 m.m.

Heeren Attentie.

Wij hebben alles voor een deftige vergadering. Frac-hemden en boorden Arrow, Zwarte dassen en kousen, Verlake schoenen, kousenbanden en bretels, zijden zakdoeken, enz.

CASA COHEN. Heerenstraat 13.

Ons devies:

Probeer 't bij ons en U zult bij ons blijven komen.

Hemden ARROW.

CASA COHEN

Heerenstraat 13.

Scheidsrechtersvereniging C.V.B.

Zoals wij in onze vorige editie reeds vermeldde, vierde deze vereniging Zaterdag 1.1. haar eerste lustrum.

In de versierde zaal van „O & O“ vond 's avond de feestvergadering plaats. De voorzitter, de Heer Helfrink, opende met 'n welkom tot allen, waarbij hij tevens zijn spijt moest uitdrukken, dat de opkomst niet was, zoals die verwacht mocht worden. In het kort verklaarde hij daarna, hoe deze avond tot stand gekomen was.

De secretaris, de Heer Corsica, die na hem aan 't woord kwam, ging in 't kort na, wat er zoal gebeurd was gedurende het vijfjarig bestaan van de vereniging; terwijl de Heer Faverey, lid van 't Bestuur van de C.V.B., namens dit Bestuur 'n woord van dank sprak. Dit laatste werd nog eens herhaald door de Voorzitter, Dr. Desertine, die zich een weinig verlaat had, maar toch nog even van de gelegenheid gebruik wilde maken enkele waardevolle woorden tot de scheidsrechters te richten.

Ook de Heer Dirkzwager kwam nog even op de planken, de veteranen van de vereniging, die wel niet meer daadwerkelijk deelneemt aan de werkzaamheden, maar toch, zoals hij zelf verklaarde, de vereniging niet gaarne de rug toekeerde.

De verdere avond werd gewijd aan het beoefenen van de edele danskunst, afgewisseld met enkele komische en andere voordrachten.

Wij wensen de Scheidsrechtersvereniging nogmaals veel succes bij haar beslissingen.

S. R.

Een dappere dame.

Gisterenmorgen kreeg een 16 jarige jongen bij Heintje Kool onenigheid met een vrouw, die daarbij zo te keer ging, dat ze den jongen de pols afsneed, zodat de jongen naar het hospitaal moest vervoerd worden, waar bleek dat operatief ingrijpen noodzakelijk was.

Gevaren van de weg.

Maandagavond werd met grote wond en gebroken voet een 17-jarig meisje opgenomen, die door een truc bij het instappen was aangereden. Het was de eigen schuld van de gewonde. Men zij voorzichtig.

Goede reis.

Met het s.s. „Renselaar“ vertrok via New York met verlof naar Europa de Hr. D. van Nijmegen Schonegevel met familie.

Vrijdag vertrekt per K.L.M. naar zijn nieuwe parochie op Aruba de Zeer Eerw. Pater Bartel, pastoor van Oranjestad.

Donderdag vertrekken weer naar Europa met het m.s. „Columbia“ de Dames Weeber met Mr. Leon Weeber en echtgenote.

Zondag vertrekt per Libertador van Aruba de Hoog Eerw. Pater A. Zeppenfeldt om hier het ambt van Vicaris provincialis op zich te nemen.

R.K. PADVINDERS.

Wijziging program 5e week van Juli.
Zaterdag a.s. 's namiddags GEEN troepbijeenkomst vanwege 't Eerste Communiefeest in de Stadsparochies.
't Werk 's morgens gaat GEWOON door! !

Ingezonden.

Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie.

Geachte Heer Redacteur,
Naar aanleiding van Uw Raadsoverzicht van 22 Juli j.l. moet ik opmerken, dat U zich geen juiste voorstelling hebt gemaakt van de motieven, die mij tot stemmen voor het amendement hebben bewogen bij de behandeling van het onderwerp der verordening betreffende ondernemingen, waarin een bedrijf wordt uitgevoerd.

Deze verordening had eerst ten doel, kooplieden tegen andere kooplieden te beschermen.

Het Bestuur ging later daarbij ook de nijverheid betrekken, dus fabrikanten beschermen tegen andere fabrikanten. Daartegen hadden reeds meerdere leden in de afdelingen bezwaar.

Bij nota naar aanleiding van het eindverslag ging het Bestuur ook nog de bescherming van werklieden aanroeren. Nu was dit een materie, die m.i. geheel niet in deze verordening paste. Men ging hier handelen over bescherming van werknemers, terwijl men bezig was met de bescherming van werkgevers en met een handelsregister. Bovendien zou deze kwestie zo terloops even bij een te geven vergunning worden afgedaan.

Ik ben zeer zeker voorstander van een doelmatige bescherming van werklieden, maar ik kon mij niet verenigen met een Bestuursvoorstel, dat niet in deze verordening thuis behoorde en dat bovendien zeer weinig effect zou hebben. Vandaar mijn stem voor het amendement. Voor een doeltreffende bescherming van werklieden maakt het geen verschil of het Bestuursvoorstel is aangenomen of niet. Immers de onderhavige verordening is slechts toepasselijk op in de toekomst te vestigen zaken en nog wel alleen op die van vreemdelingen. Thans bestaande zaken vallen er niet onder en ook niet

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletín Comercial” en „Beurs- & Nieuwsberichten”.

Door de laatste hittegolf in de Ver. Staten zijn er 4744 personen gestorven.

De Queen Mary maakte een recordtijd van 4 dagen 9 uur en 49 minuten, terwijl het record van de Normandië 4 dagen 11 uur en 42 minuten was.

Echter maakte de Normandië een grotere afstand n.l. van Cherbourg.

De gemiddelde snelheid van deze laatste was 29.64 knopen, terwijl die van de Queen Mary 29.61 knopen was.

Zie voor verder nieuws **AIGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.**

UIT NEDERLAND.

Te Zandvoort vond de vijfde ronde van het internationale schaaktournooi plaats. Bogoljubow, Gruenfeld en Marockzy speelden remise met hun tegenstanders Tartakower, Becker en van Doesburg. Keres slaat Landau. De partij Prins Spielmann werd afgebroken. Fine won de afgebroken partij tegen Keres.

In verband met de geruchten die de laatste tijd de ronde doen dat de nieuwe zeppelin „Hindenburg” een proefvlucht naar Indië zal maken in het komende najaar meldt het luchtvaart syndicaat dat van een vlucht naar Indië geen sprake zal kunnen zijn voor October 1937, als de LZ 130 gereed is.

Volgens het Ministerie van arbeid was het werkloosheidscijfer in Nederland 30 April 415.743 personen, 31 Mei 392.884 en op 30 Juni waren 378.796 personen ingeschreven.

We moeten hierbij niet vergeten, dat het zomerseizoen steeds meerdere mensen werk verschaft.

De bemanning van de reddingsboot „Insulinde” werd door de Duitse regering gehuldigd voor hun dappere redding van de bemanning van het gestrande Duitse stoomschip „Barnow”.

Uit Barcelona wordt gemeld, dat de Nederlandse deelnemers aan de arbeiders-olympiade, die in verband met de politieke toestand in Spanje voor onbepaalde tijd afgelast werd, met het vrachtschip van de K.S.S.M. „Tiberius” naar Certe zijn vertrokken vanwaar zij hun reis per trein naar Nederland kunnen voortzetten. Gelukkig met hen vertrekten ook enige andere Hollanders Barcelona.

De regeringspers meldt dat met het oog op de afsluiting waarin de Nederlandse gezant en gezantschapssecretaris zich te San Sebastian bevinden, de Nederlandse regering tijdelijk het behartigen der Nederlandse belangen in Spanje heeft opgedragen aan den Nederlandsen vice consul in Madrid, den heer Schlosse. De K.M. deelde mede, dat de luchtverbinding met Barcelona vermoedelijk schandaar zal kunnen blijven.

De Britse torpedojager Very arriveerde te St. Jan de Lus met een aantal Nederlandse vluchtelingen aan boord uit San Sebastian, waaronder de Nederlandse gezantschapssecretaris te Madrid. De directie der Nederlandse postdienst deelt mede, dat het officiële postverkeer met Spanje verbroken is.

De Nederlandse vice consul te Madrid seinde Zaterdagmiddag dat, voor zover bekend, alle Nederlanders gezond en wel zijn. In samenwerking met de Nederlandse kolonie werden hulpdiensten door hem georganiseerd, doch tot nu toe werden geen gevallen meld waarbij optreden noodzakelijk was.

Bij de zwemwedstrijden te Den Haag om het kringkampioenschap zwom Piet Stam de 100 meter vrije slag buiten mededinging in precies een minuut, hetgeen een nieuw Nederlands record betekent. Het kan echter niet erkend worden daar de poging niet van te voren aangekondigd was.

In het staatsblad werd de naturalisatie van den bankier Mannheimer afgekondigd.

Uit Stockholm wordt gemeld dat de voetbalwedstrijd Zweden — Noorwegen met 4—3 door de Noen gewonnen werd.

De Italiaanse regering heeft thans maatregelen getroffen, waardoor de directe uitvoer naar Nederland praktisch tot stilstand gekomen is. Rome eist namelijk storting van gelden ter betaling

zaken van hen, die geen vreemdeling zijn, nu niet en in de toekomst niet.

In de Raad ontspan zich m.i. ten onrechte een debat over het principe der werkliedenbescherming, waarop ik niet wenste in te gaan, als zijnde dit niet ter zake. Ik zie echter uit Uw overzicht, dat mijn bedoeling, hoewel voor de hand liggende, U niet duidelijk is geweest. Ik stel er prijs op, hiermede dit misverstand op te heffen. Bij de stemming, die op evengesteld debat volgde, kon men geacht worden voor of tegen werkliedenbescherming of voor of tegen het plaatsen van de bedoelde bepaling in deze ver-

van de exportgoederen bij de Italiaanse bank, terwijl de Nederlandse regering uitsluitend betaling over het clearing-instituut vordert, zodat op deze wijze zaken doen onmogelijk gemaakt is. Onder tusschen zijn reeds Nederlandse onderhandelaars voor het regelen van deze kwestie naar Rome vertrokken.

Bij de te Haarlem gehouden zwemwedstrijden, waaraan ook de Olympische zwemmers deelnamen, toonde Piet Stam op de 400 meter een klasse apart te vormen, daar hij dit nummer overtuigend wist te winnen in de goede tijd van 5 min. 4½ sec.

Dadelijk was hij reeds iets voor en gaat met mooie lange slagen zijn tegenstanders voorbij. Sipkema blijft iets achter, doch Mollenaar weet bij het eerste 50 meter keerpunt gelijk te zijn. Doch na 80 meter loopt Stam zichtbaar uit en blijft verder regelmatig drie à vier meter voor. Na 180 meter zakt hij iets af, doch spoedig loopt hij weer uit tot ongeveer 6 meter. Sipkema zakt bij het vijfde keerpunt snel af, doch Mollenaar weet goed bij Stam te blijven.

Stam kan zijn voorsprong geleidelijk vergroten en is op 350 meter ongeveer 10 meter op zijn tegenstanders voor. Tegen het eind legt hij er een schepje op en weet de strijd met 18 meter te winnen.

Ook Haasman was weer ver boven zijn tegenstanders, doch enkele sprongen zoals saltovoorwaarts met aanloop en speciaal de eenvoudige vrij sprongen waren weinig geslaagd, hierdoor werd het puntenaantal gedrukt.

Schitterende salto's en achterwaartse snoekduiken bewezen echter dat hij in Nederland een aparte springersklasse vormt.

VRA wint van Hermes DVS met 1½ runs in eerste inning.

Aan het einde van de vijfde ronde van het schaaktournooi te Zandvoort was de stand als volgt: Fine 4 punten, Euwe en Bogoljubow ieder 3½; Keres, Tartakower, Marockzy en Spielmann 2½; Van Doesburg en Gruenfeld 2, Landau 1½ en Prins 1 punt. Spielmann wist de afgebroken partij van Prins te winnen.

In de zesde ronde van het internationale schaaktournooi speelde Euwe remise tegen Landau. De stand was aan het einde van deze ronde Euwe 4½, Bogoljubow 4, Heres, Marockzy, Tartakower 3½, Spielman 3, Becker, Van Doesburg en Gruenfeld 2½, Landau 2 en Prins 1.

De vierdaagse afstandsritten zijn beëindigd. Over het geheel was het uitstekend wandelweer en in het geheel niet warm. 3628 Deelnemers volbrachten de tocht en in totaal vielen slechts 85 personen uit.

In een rede verklaarde Professor Van Ginneken dat Minister Slotemaker getoond heeft het verschil tussen spelling en taal uitstekend te begrijpen.

B. & W. van Amsterdam zullen een voorstel indienen om een spoorbaan met viaduct dwars door het Vondelpark aan te leggen, ter voltooiing van de ceintuurbaan om de stad.

In het jaarverslag van de Kamer van Koophandel voor Noord Oost Brabant geeft het bestuur een overzicht van de gang van zaken bij Philips die, de tijdsomstandigheden in aanmerking genomen, niet ongunstig genoemd kunnen worden.

Gedurende de algemene vergadering van de Ned. Indische Gasmatschappij werden de jaarstukken goedgekeurd. Omtrent het lopende jaar werd medegedeeld dat het verbruik weliswaar vooruit gaat, doch de resultaten achteruit, tengevolge van tariefverlagingen en de concurrentie van oliemotoren. De toekomst laat zich echter hoopvol aanzien en men verwacht dat de uitkomsten langzaam aan beter zullen worden.

De Prinses bezoekt Zondagmorgen de kerk te Howald en woonde daar de Franse dienst bij. De Koningin schildert veel en maakt wandelingen in de omtrek.

Het „Sterkamp” te Ommen werd Zondag j.l. onder de grootste belangstelling geopend met een record aantal deelnemers van 27 nationaliteiten. Krishnamurti zal achtmaal toespraken houden; de eerste hiervan vond reeds bij de opening plaats.

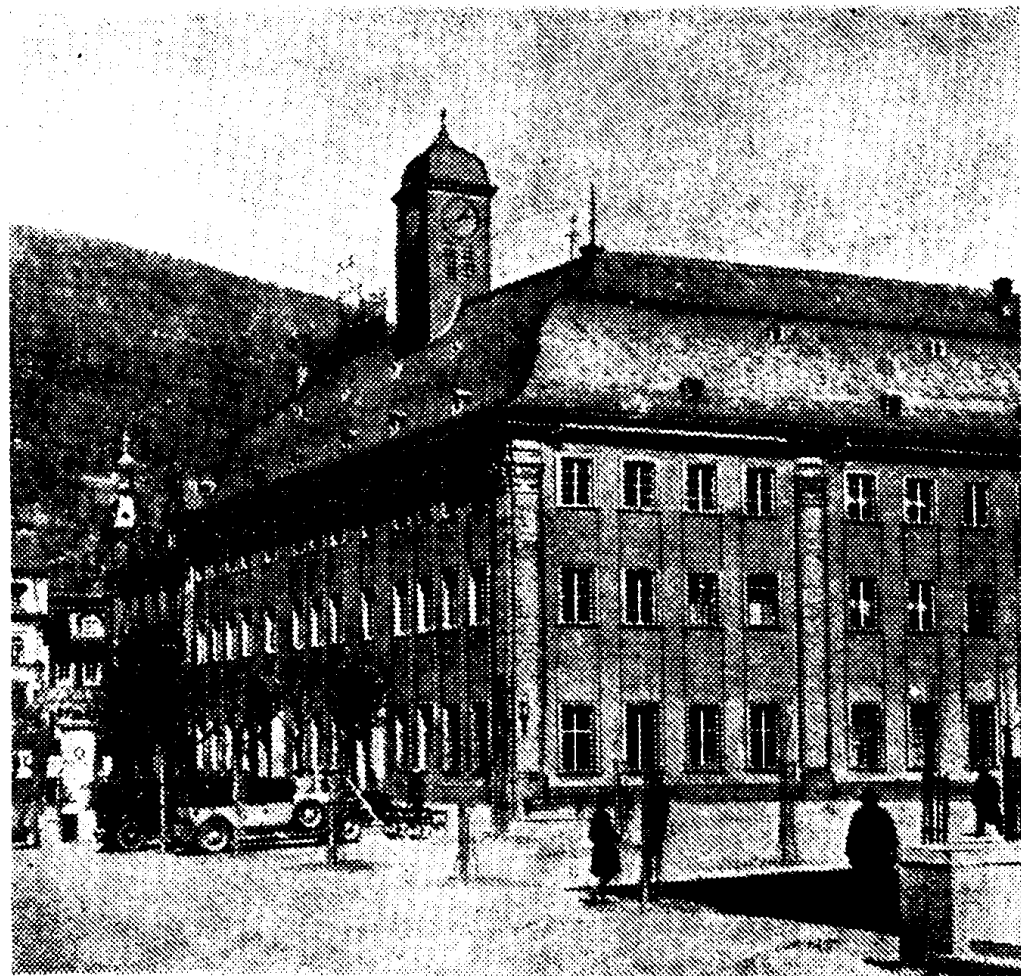
ordering te zijn. Het was dus naar mijn mening een onzuivere stemming, en daarom acht ik het onjuist, om in mijn stem te zien een uitspraak tegen het principe van werkliedenbescherming. Ik hoop hiermede mijn bedoeling duidelijk te hebben gemaakt.

Met dank voor de plaatsing,

Van den Biesen.

Noot van de Redactie.

Gaarne geven wij hier plaatsing aan bovenstaand schrijven van den Heer van den Biesen, waarin hij een motivering

DE UNIVERSITEIT IN HEIDELBERG JUBILEERT. De bekende Universiteit in Heidelberg, de oudste in Duitsland, heeft zijn 550 jarig bestaan met grote festiviteiten gevierd. Afgevaardigden van Universiteiten uit alle delen der wereld kwamen de feesten op.

geeft van zijn meegaan met de motie Bichon, omdat z.i. de bescherming der arbeiders niet in deze verordening paste.

Mr. Jas noemde zelf deze moeilijkheid ook, toen hij zeide dat misschien uit een oogpunt van systematiek het beter was „de bescherming der arbeiders” onder een aparte verordening onder te brengen.

Doch we hoorden op die avond van de Raadsleden niet, dat hierin het bezwaar lag.

Alleen de Hr. Bichon voerde in zake deze het debat en bij hem was het motief, zoals Mr. Jas zeer terecht opmerkte, dat de Hr. Bichon, in tegenstelling met het Bestuur, geen bescherming wilde voor de Curaçaose arbeiders.

En de Hr. Bichon ontkende dit niet, maar stelde daarop de vraag: Waarom hebben de Curaçaose arbeiders bescherming nodig?

Daar de Hr. Bichon de enigste spreker was in de Raad, die een motivering gaf en de overige voorstemmers geen motivering gaven van hun stem in zulk een principiële duidelijk gestelde kwestie, waarin o.i. spreken plicht was, wanneer men althans met des Heren Bichons motivering het niet eens was; meenden wij veilig het axioma te mogen toepassen: Qui tacet consentire videtur: Wie zwijgt, neemt de schijn aan van mee te gaan.

Wij zijn echter blij hier een plaats te hebben kunnen geven aan de reden waarom de Hr. van den Biesen meeging met de motie Bichon.

Uitsluitend omdat dit Raadslid van mening was, dat de bescherming der arbeiders niet in deze verordening paste.

Tegen een dergelijk standpunt bestaat er van onze zijde geen enkel bezwaar.

Ingezonden.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie).

Uit een advertentie in de plaatselijke bladen blijkt, dat voortaan de verschuldigde telefoongelden betaald moeten worden aan het kantoor van 's Lands Radio- en Telefoon dienst in het Riffort. „Zou het niet eenvoudiger zijn, indien deze betalingen op het Ontvangerskantoor plaats konden hebben? De verschuldigde kosten voor andere diensten als b.v. de Waterleiding geschieden toch daar.

Of moeten er meer slachtoffers vallen? Wij weten, hoe in de laatste tijd jonge mensen de dupe werden van te veel geldelijk beheer.

Caveant Consules.

J. van G.

JOHNNIE WALKER
Geen betere WHISKY te verkrijgen
MORRIS E. CORIEL & SONS
Agenten.

DE TOESTAND IN SPANJE.

Laatste berichten.

Ook de laatste berichten geven nog geen duidelijk beeld van de situatie, welke de winnende partij is.

Wel blijkt, dat de toestand verschrikkelijk is en de strijd eenvoudig daarop uitloopt, dat een der partijen volledig vernietigd is.

De ambassades zijn verplaatst naar San Sebastian en omgeving.

Malaga schijnt geheel te zijn verwoest. Door Frankrijk zijn 50 bombardeer-vliegtuigen aan de Spaanse regering geleverd.

Of met de 1¼ ton goud, welke gisteren door een vliegtuig naar Frankrijk is gevoerd, deze en andere materialen moeten betaald worden?

Generaal Mola, een der leiders der re-

volutie, verklaarde aan de United Press, dat de overgave van Madrid spoedig plaats zou hebben.

Van Nederland zal Fokker 36 naar Madrid vertrekken om Nederlandse vrouwen en kinderen over te brengen.

Ondergoed.

B.V.D.

CASA COHEN
Heerenstraat 13.

GEMENGD NIEUWS.

DE PLANNEN VAN DEN „Vliegende PATER”.

De Missie wordt gemotoriseerd.

De Zeppelin-reis van den Vliegenden Pater Paul Schulte O.M.I. heeft meer dan tot nog toe het geval was, de aandacht gevestigd op het werk der Miva, die moderne verkeersmiddelen in dienst van de Missie wil stellen.

In onderstaande bijdrage geven wij thans enkele zeer merkwuurige bijzonderheden over de toekomstplannen van dezen Vliegenden Pater.

Berlijn (K.W.P.) 5 Juni 1936.

„Meer dan 75 K.M. boven de Noordelijke Poolcirkel liggen de meest afgelegen en tevens de meest eenzame missieposten van de gehele wereld. Daar in het land van eeuwige sneeuw en ijs werken de Missionarissen onder de Katholieke Eskimo's. In het gunstige geval ontvangen zij slechts eenmaal per jaar post, levensmiddelen, miswijn, kleren, medicamenten enz. En wanneer deze hulpexpedities eens uitblijft? De Miva wil deze Missionarissen die niet alleen in Canada, maar ook in zoveel andere streken van de wereld in de grootste verlatenheid leven en ontberingen lijden te hulp komen.

De dood van een Missionaris in de wildernis, waarvoor men tevergeefs medische hulp inriep, was voor Pater Schulte aanleiding om de meest moderne verkeersmiddelen in dienst te stellen van het Missiewerk. In zoveel gevallen zou het kostbaar leven van een Missionaris gered kunnen worden, indien een vlieg-machine, of snelle motorboot voorhanden ware geweest.

Binnen een maand zal Pater Schulte per boot naar New York terugkeren met aan boord twee metalen Junker-vliegma-chines, elk plaats biedend aan zes personen. Pater Schulte zal het ene toestel zelf besturen, terwijl voor de andere machine een leek als piloot wordt aangesteld. Het terrein der werkzaamheden van Pater Schulte zal zich uitstreken boven de Hudson Baai, Chesterfield Inlet en de Mackenzie-rivier in Noord-Canada.

Pater Schulte is voornemens een jaar in Canada te blijven totdat hij de verzekering heeft, dat de vliegdiens, die onder zijn leiding wordt ingericht, goed functioneert en regelmatig de meest afgelegen missieposten te hulp zal kunnen komen.

Geloof en Wetenschap.

Het is misschien in onze eeuw van electriciteit niet ongepast, hier eens de drie grondleggers aan te halen van de electriciteitsleer: mannen met een klin-kende naam als katholiek! Galvani, de grondlegger van het galvanisme en van het galvaniseren, was een geneesheer te Bologna, en... lid van de derde orde van den Heiligen Franciscus. Ook Ampère was een goed-practiserend katholiek. Hij was een vriend van Ozanam, den stichter der Sint Vincentius-vereniging, tot wien hij eens zeide: „O, wat is God toch groot, Ozanam, en wat is onze kennis toch gering, en onze wetenschap toch klein.”

„Gij hebt allen waarschijnlijk wel eens horen spreken van een „volt”, b.v. van een elektrische stroom van zoveel volt. Een volt is een eenheid, waarnaar men de electriciteit afmeet; gelijk b.v. de eenheid, waarnaar men de vloeistof afmeet „liter” wordt genoemd. Deze naam is vastgesteld door het internationaal congres van natuurkundigen, dat in 1884 te Parijs gehouden is; en wel vastgesteld ter ere van Volta, den uitvinder der elektrische zuil, ook wel de zuil van Volta

Bekendmaking.

In verband met werkzaamheden aan den weg naar Julianadorp, wordt deze ingaande Donderdag 30 Juli voor alle verkeer gesloten.

Het verkeer wordt geleid via den weg naar „Hato”.

Willemstad, 28 Juli 1936.

De Procureur Generaal
Hoofd der Politie in Curaçao.

Aankomst en vertrek der schepen van 29 Juli — 1 Augustus 1936.

SS.	Aank.	Van	Vertr.	Naar
Venezuela	29	Hamburg, Amsterdam	29	Pto. Limon
Syra	29	Pto. Barrios	29	Hamburg.
Colombia	29	Pto. Limon	30	Amsterdam, Hamburg
Midias	29	Haiti	30	Domingo
Atlas	29	Z. Domingo	30	Haiti
Mimi Horn	—	Curaçao (Newport)	30	Pto. Colombia
Irís	—	Curaçao	30	Kingston, Centraal Amerika
El Libertador	30	Maracaibo, Aruba	30	Aruba, Maracaibo
Flora	30	New York, P. Cabello	30	Aruba, Maracaibo
Astrea	31	Maracaibo	31	P. Cabello, New York
Sesostris	31	Hamburg	31	Pto. Barrios
Baralt	—	Curaçao	1	Bonaire, St. Thomas, S. Martin, Saba, St. Eustatius en St. Kitts
Syra	1	Pto. Barrios	1	Hamburg
Sesostris	1	Hamburg	1	Pto. Barrios
Mataroa	1	N. Zealand, Cristobal	2	Southampton, Londen

Voor 't kindje.

Wij hebben alles wat een moeder voor haar kind nodig heeft. Rubber spreij, klein voor het kind en grooter voor de moeder. Hemppjes, borstdoeken, kousjes, broekjes en veel meer. Wij hebben ook groote bedspreiën, doeken, enz.

Probeer 't bij ons en gij zult bij ons blijven komen.

CASA COHEN, Heerenstraat 13.

DE FILM VAN DE WEEK

Van 25 tot en met 30 Juli 1936.

A. Onderstaande films kunnen be-schouwd worden als niet aanstootelijk en geschikt voor publiek vermaak.
Cinelandia.

Justice of the Range.
Showboat.
Adventures of Frank Merrioly.
The last outpost.

Roxy.

She married her Boss.
In old Kentucky.
I dream too much.
Baby take a bow.

Hollywood.

Dressed to thrill.
Baby take a bow.
Affairs of Susan.

B. Onderstaande Films bevatten ge-deeltes die aanstoot kunnen geven, we-gens gewaagde toespelingen, grofheden, misleidende voorstelling van zaken of gebrek aan kiesheid. Deze films worden niet positief goed- noch afgekeurd, maar zijn TOELAATBAAR VOOR GEESTE-LIJK VOLWASSENEN.
Men bezoek aan deze films kunnen we in 't algemeen niet aanbevelen.
Cinelandia.

Mad love.
Dangerous Waters.

Roxy.

One New York Night.

De andere in deze lijst niet genoemde films, moeten of wel omdat ze slecht zijn, of wel omdat hier geen beoordeling over gegeven is, vermeden worden.

Een Rus verzekerde mij, dat aan de zuidelijke oever van de Krim slechts be-proefde leden van de communistische partij uitrusten... Te Batoem werd mij verteld, dat de bevolking aldaar het Sow-jetparadijs niet waardeerde en dat elke maand velen naar Turkije vluchten. De vluchtelingen, die aan de grens gepakt worden, worden door de Turken naar de Sowjet-unie teruggezonden, waar zij zonder veel omhaal doodgeschoten worden. Pas sedert kort echter worden door de Turken alleen misdadigers uitgeleverd, terwijl men de politieke vluchtelingen in het land laat. Op mijn vraag, of ook de Sowjet-unie de hierheen gevluchte Turke-s burgers uitleverde, antwoordde mij een Turkse ambtenaar, dat in het hele Europeese en Aziatische Turkije, en waarschijnlijk ook in de hele wereld, nauwelijks zulke gekken te vinden zijn, die van plan waren naar de Sowjet-unie te vluchten... Gedurende mijn hele reis door het Zuiden van de Sowjet-unie heb ik geen tien mensen boven 60 jaar aangetroffen. Is het toeval? Waar be-vinden zich deze grijsaards?...

Een mens, die geen kind is, zal nooit een waarachtig mens worden.

En een kind, dat geen kind is, zal ook nooit een waarachtig mens worden.

Corticelli - Holeproof.

Chiffon-kousen van echt zijde van deze merken en ook van verscheidene andere merken.

CASA COHEN, Heerenstraat 13.

Probeer 't bij ons en gij zult bij ons blijven komen.

SPORT-RUBRIEK

Officiële Mededelingen

VAN

"De Curaçaose Voetbalbond."

WEDSTRIJD-UITSLAGEN.

Zondag, 26 Juli 1936.

Transvaal — R.C.C.	1—1
Onder protest van beide partijen.	
P.S.V. — D.D.V.O.	3—1
Be Quick — Volharding 2	3—3
Onder protest van Be Quick.	
Asiento 2 — Jong Holland 2	Niet doorgegaan wegens het niet opkomen van Asiento.

COMPETITIE-STAND.

A-klasse:	Geop.	Gew.	Gelijk	Verl.	Doelpunten voor	Punten tegen	Gem.
Jong Holland	3	3	0	0	7	1	2.—
R.C.C.	3	2	1	0	4	2	1.66
Asiento	2	1	0	1	3	1	1.—
Volharding	2	1	0	1	4	3	1.—
S.U.B.T.	3	1	1	1	3	3	1.—
Transvaal	4	0	3	1	3	4	0.75
Scherpenheuvel	3	0	1	2	1	5	0.33
Hercules	2	0	0	2	0	6	0.00
B-klasse:							
S.U.B.T. 2	5	5	0	0	24	1	10
Atletico	4	4	0	0	5	1	8
P.S.V.	3	3	0	0	7	3	6
Jong Holland 2	1	1	0	0	2	0	2
Asiento 2	3	2	0	1	10	12	4
Be Quick	5	2	1	2	8	5	5
Scherpenheuvel 2	4	2	0	2	7	3	4
Feyenoord	2	1	0	1	6	3	2
Volharding 2 *	3	0	1	2	6	8	0
D.D.V.O.	4	0	0	4	1	9	0
R.C.C. 2	2	0	0	2	0	6	0
Hercules 2	3	0	0	3	0	12	0
Transvaal 2	3	0	0	3	1	14	0

*) 2 winstpunten in mindering wegens het niet opkomen in de wedstrijd tegen Jong Holland 2.

De vereniging Volharding is beboet met f 1.— wegens overtreding van artikel 32 punt 3 onder a en en met f 0.50 voor het spelen zonder grensrechter.

HET OLYMPISCH OPENLUCHT THEATER. Tot de vele voorbereidselen voor de Olympiade op het Duitse Sportveld behoort ook een reusachtig openluchttheater in Griekse stijl.

GEMENGD NIEUWS.

DE ONBEKENDE KROMO.

Niet lang geleden is door den voorzitter van de ondernemersraad, den heer Welter verklaard, dat indien betere tijden weerkeren, het Nederlandse volk een monument zou kunnen oprichten voor de onbekende Kromo, die het mogelijk maakte, dat wij tot de grens onzer krachten ons hoofd boven water konden houden. Dat was de waardering voor Kromo, den inlander, voor Kromo in de crisistijd.

Aldus vangt in „Onze Mail“ een interessante beschouwing aan over de inlanders, over wie men zoveel leest en van wie men zo weinig weet.

Vreemd dat vroeger zo zelden over die Kromo is gesproken; hij diende al lang vereeuwigd te zijn als degene, die het mogelijk maakte dat er welvaart in Nederland heeft geheerst gedurende tal van jaren. Want wie verschaft ons de mooie winsten, de rijke opbrengsten, de hoge prijzen van koloniale producten: Kromo en niemand anders, wanneer wij Gods rijke natuur, de weldadige zon en de vruchtbare grond uitschakelen.

Dat is het zwaartepunt van onze visie op den Inlander: wij hebben hem nodig, wij kunnen niet buiten hem, door hem is Nederlands-Indië zulk een rijk en waardevol bezit.

Schrijven over de Inlander? Hoe hij is? Hoe leeft hij?

Een onbegonnen werk. Voor iemand die enige tientallen jaren in Indië doorbracht zeker een onbegonnen werk. Want — merkwaardig — hoe langer je in Indië bent, hoe vaker je kijkt op den Inlander zich wijzigt; je wordt gewoonweg gedwongen je oordeel over den Inlander telkens te wijzigen.

Voor de nieuweling is hij een aantrekkelijk schepsel: donker, met mooie ogen, rustig en beleefd. Voor den Indischman, die een „blauwe Maandag“ in de tropen is, doet hij zich weer anders voor, welk oordeel niet zelden door anderen is beïnvloed. Na tien jaar verblijf is het oordeel wederom anders en zo gaat het door.

Maar daar zijn allen het over eens: wij hebben hem nodig en broodnodig.

Er bestaan boekjes over de omgang met Inlanders, meer dan een zelfs. Maar hij die zich stipt aan de aanwijzingen in die werkjes houdt, zou zeer zeker den Inlander nooit leren kennen. Afgezien nog van het feit, dat het gebruik van de gemeenschapsnaam Inlander eigenlijk onzinnig is.

Er bestaat een hemelsbreed verschil tussen den Maleier van Sumatra en den Midden-Javaan; tussen den Madoerees en den Soedanees.

De naam Inlander wordt echter door iedere groep van Europeanen gebruikt om de Inheemsen aan te duiden, zoals deze zich aan hem in zijn werkring voordoen.

Voor den kantoor-man in de stad betekent de Inlander dus de huisbediende: de oppasser, enz., op het kantoor; voor den cultuur-man de koelie, die in de aanplant werkt, voor den handelsman de Inlandse consument.

Maar... ofschoon regels en boekjes met aanwijzingen uit de boze zijn, valt voor hem of haar die naar Indië gaat, over den Inlander — dus over alle groepen — wel het een en ander te vertellen wat van waarde zijn kan.

Wat de inlander al niet is...

Veel, zeer veel, is er geschreven over de psyche van den Inlander.

Wij zouden iedereen willen aanraden: verdiep u daar niet in. Hij stelt u telkenmale voor raadselen, voor mysteries.

Hij is laf, hoort men zeggen; want als een van zijn soortgenoten een ongeluk overkomt, kan hij zelfs de moed niet vinden om den lijdende hulp te bieden. Maar hoe valt dat te rijmen met den heldenmoed voor den Inlandsen soldaat,

die het gezag helpt handhaven (Atjeh, Djambi, Lombok, enz.) en hoeveel moed toonden Inlandse baboes door het blanke kind, aan haar zorgen toevertrouwd, in veiligheid te stellen bij rampen, terwijl zijzelf in levensgevaar verkeerden?

Is het, bij de geweldige uitbarsting van de Kloet niet voorgekomen hoe zulk een dienstbare het kind veilig op een muur zette, terwijl zij de brandende lavastroom over zich heen liet gaan? Is het niet vaak genoeg bij overstromingen geschied, dat Inlandse bedienden hun eigen leven opofferden om dat te redden van hun meester?

Hij is lui, zegt een ander, die er aanstoot aan neemt dat een huisbediende op een moment in slaap valt. Maar denkt zo iemand er wel eens aan dat de Inlandse bediende in huis van 's morgens vroeg voor dag en dauw in de weer is en — met een korte rustpauze des middags — dikwijls doorgaat tot diep in de nacht om bij de hand te zijn als zijn meester het liefste een verkoelende drank tot zich te nemen?

En wie zal, als hij hem het zware werk in de cultures ziet doen, dikwijls met opgewektheid, durven volhouden dat de Inlanders lui zijn? De uitkomst in normale tijden bewijzen voldoende dat die „luiheid“ toch maar rijke vruchten heeft afgeworpen.

Daarom, één raad: werp alle theorieën over eigenschappen van den Inlander over boord, hoe eerder hoe liever.

Hij is een snoeper, zeggen weer anderen, wetende dat Kromo graag een paar keer per dag naar de warong (etenstalletje) loopt om daar een glaasje kleurige limonade of een portie eten te verschalken. Och kom! en dan het feit dat nu in de crisis bewezen is, dat hij leeft of liever gezegd, in uiterste nood leven kan, van een bedrag dat wij ons schamen te noemen, omdat het in Hollandse ogen nog niet voldoende zou zijn om aan een fractie der dagelijkse behoeften te voldoen?

Een onmisbaar mens.

Laten wij hem, ook in gedachten, niet vereenzelvigen met theorieën, maar hem laten wat hij is: voor ons een onmisbaar mens, die ons in staat stelt een bestaan te vinden.

Laten wij niet vallen over zijn zogenaamde spijlucht; bij scherp onderzoek blijft er van die beschuldiging immers niets over. Laten wij niet praten over zijn onverschilligheid over de dag van morgen: hij is een kind van dat gezegend land, waar elke morgen dezelfde gaven der natuur worden geboden als de dag te voren.

Neen: wég met alle theorieën!

En dan die domheid, waar zoveel Europeanen de mond over vol hebben. Oh ja, zelfs de Kromo die lezen en schrijven kan, zal een telefoonnummer achterstevoren opschrijven; maar hij zal het U ook, bij navraag, achterstevoren op lezen en dus toch het juiste nummer geven.

En hoe uitstekend geschikt is hij niet als klerk, hoe nauwkeurig in zijn werk. Ook de theorie van domheid houdt geen stand, maar valt bij een iets nadere beschouwing.

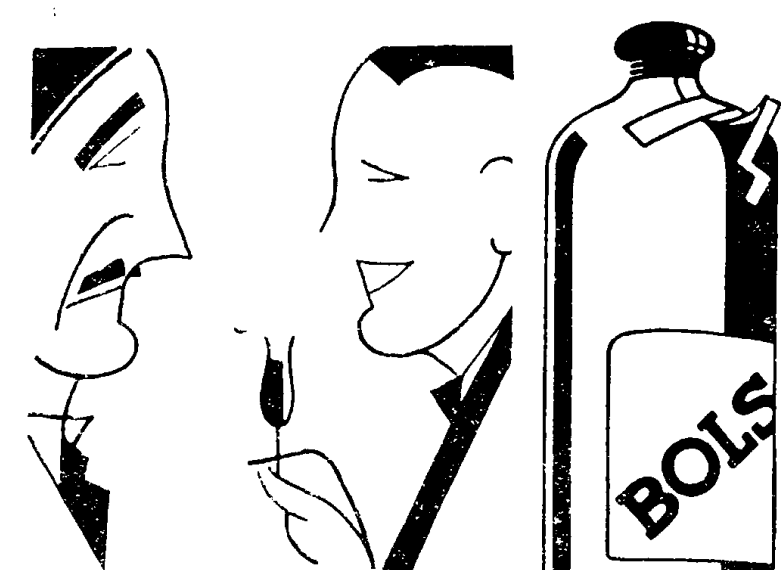
Maar wat voor al in fragrantie strijd is met de eigenschap van domheid, welke men hem aanwrijft, is zijn buitengewone mensenkennis.

De meest-geslepen verkoper weet niet beter het moment te kiezen om met een verzoek naar voren te komen dan Kromo. Uiterst fijn voelt hij verhoudingen aan: hij weet — nog beter dan Gij zelf — wanneer Gij in een mindergoede bui bent en wanneer hij „een potje kan breken“: hij weet; als huisbediende, precies hoe de stemming is; of mevrouw goed gemutst is en of meneer de bokkepruk opheeft.

Voor den Inlandsen huisbediende bestaan geen geheimen; het zou ondoenlijk zijn ze voor hem te verbergen, zo fijn is zijn vermogen tot het „aanvoelen“ van stemmingen en verhoudingen.

HET BOLS-MOTTO VAN DEZE WEEK

1575

Kijk niet zoo zwart:
Tob minder over zaken;
Zorg dat uw glaasje Bols
U evengoed blijft smaken.

BOLS

ELKEN DAG ÉÉN GLAASJE

Maar, volgens scribenten en ondernemers, komt hem eerst nu recht een woord van lof en ere toe. Want hij is de factor, die zich in de algemene drang naar kostenverlaging het rustigst heeft gehouden. Hij heeft elke loonsverlaging geaccepteerd, zonder morren, zonder klagen, zonder relletjes.

Hij heeft het mogelijk gemaakt dat ondernemingen en industrieën bleven staan, ondanks de geweldige bedreiging van het dalen der prijzen en de geweldige concurrentie van andere landen in het Oosten.

Indië is, dank zij den Inlander, vrijwel onbewogen gebleven.

Indië is van waarde gebleven voor het moederland, waarvan het zulk een groot gedeelte van de handel beheerst.

Hij is nu... een monument waardig. Maar dat monument is al gezet, heeft hij zelf gebouwd en is nu belichaamd in de betere toestand van Indië, dat slechts behoeft te wachten op een lichte opleving van het prijzenniveau om er weer geheel boven op te zijn.

Zijn capaciteiten.

Wanneer men nagaat wat vroeger over den Inlander en de capaciteiten van hem als werkmans is geschreven en gesproken, lijkt dit — in het licht van deze tijd beschouwd — wel wat belachelijk.

Een reeks van jaren lang was er getheoretiseerd over industrialisatie van Indië.

Maar plots kwamen een paar Amerikanen, zij bouwden een fabriek, namen Inlanders in dienst, leerden hun het gebruik van Amerikaanse machines, wilden hem in het geheim van de lopende band en ziet... binnen minimum van tijd leverde de Inlandse werkmans, niet eens zo lang geschoold, maar korte tijd getraind, vijf-en-tachtig auto's per dag af in de werkplaatsen van de General Motors te Batavia. En goede auto's ook, die een vergelijking met Westers of Amerikaanse product ten volle konden doorstaan.

Die Amerikanen kwamen niet met theorieën over omgang met den Inlander; zij konden die er ook niet op na houden, want zij verstonden geen Maleis, geen andere inlandse taal en zelfs geen Hollands.

Maar de Inlander was de man van aanpassing, niet alleen aan een levenswijze, maar ook aan arbeidssysteem.

En nu: de industrieën, grote en kleine, zijn de laatste jaren uit de grond gesproten: zeepfabrieken, chocoladefabrieken, bandenfabrieken, farfumeriefabrieken en wat al niet.

Het gaat: uitstekend zelfs. En alle werkgevers, alle oprichters van fabrieken zijn wondergoed te spreken over de prestaties van Kromo, die de onmisbare schakel is in het productie-apparaat, wiens levensstandaard zo „aantrakkelijk“ is voor de vestiging van bedrijven,

die in Westerse landen moeite hebben productie-kosten en opbrengst-prijzen bij elkander te brengen.

Wij zouden hen die naar Indië gaan, dus met den Inlander in de een of andere vorm te maken hebben, een raad, een les desnoods willen meegeven: blijft tegenover hem, degene die ge zigt; verander niet tegenover hem; sta tegenover den Inlander met uw goede Westerse ideeën en blijft, voor alles, eerlijk tegenover hem. Hij is een mens; hij heeft zijn rust, zijn goed woord, zijn beloning nodig, wanneer hij die verdient. Hij zal er anders op reageren dan gij dat in Nederland gewend zijt; maar de uitwerking is ten slotte, zowel hier als daar, precies gelijk.

Hij zal niet morren bij een onrechtvaardigheid en dat menen sommigen als een aanleiding te mogen nemen om hem onrechtvaardig te behandelen. Maar hij bezit een fijner opvatting van goed en kwaad dan gij denkt; hij zal het niet vergeten en gij zult in zijn ogen in waarheid dalen.

Gij behoeft u niet te verdiepen in de „psyche van den Inlander“ of in „de ziel van het Oosten.“ De zeldzame gelegenheid waarop dat raadselachtige voor de dag komt, zij, inderdaad zo zeldzaam, dat ze slechts bewaard behoeven te blijven voor sensatieberichten of psychologische theorieën. Hij is een mens en moet als mens behandeld worden. Hij stelt minder eisen dan een Westering, doch hij heeft niettemin zijn eisen, welke toch, oh zo gemakkelijk te voldoen vallen.

En houd één ding in het oog: hij is meer gesloten dan de Westering, doch zijn ogen en gedachten zijn even waakzaam. Hem ontgaat heel weinig, hij accepteert veel, maar hij voelt zich mens en wil geen behandeling welke met menswaardigheid al heel weinig te maken heeft.

Zijn gewilligheid, zijn meegaandheid, zijn stilzwijgendheid en verlegenheid tegenover de Westering is zo vaak verkeerd uitgelegd en er is zo vaak misbruik van gemaakt.

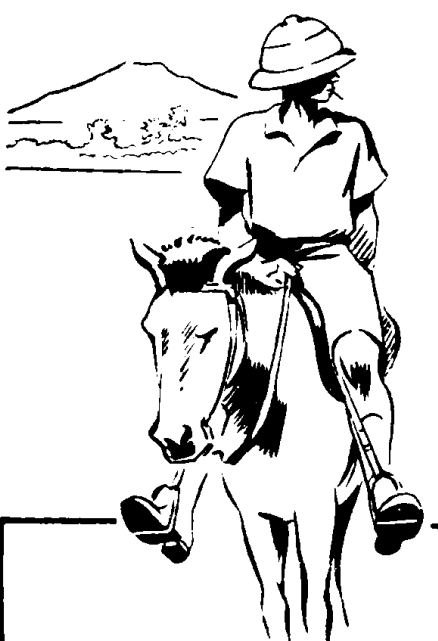
En als we de lofzangen horen die hem nu, in de crisistijd worden toegezongen, dan denken wij zelf hoe dikwijls wij hem hebben onderschat en verkeerd beoordeeld.

Hij verdient een goede behandeling als een evenmens; hij verdient zorg als onze helper en medewerker, hij verdient beloning als de factor in het koloniale bestel welke onmisbaar is.

En als wij hem behandelen op een wijze, welke ook volgens Westerse opvattingen eerlijk en human is, dan kunnen wij ons geen beter hulp wensen.

Behalve nog dat hij daaraan meer heeft dan aan een... monument.

Die het hardst lacht is de man die de mop vertelt.

Broedeieren.

Witte Leghorns 15 ct.

Barnevelders 40 ct.

PLUIMVEEVOEDER.

HENDRIKSTEEG 16

en bij

W. Maat

„CASA HOLANDESA“, Otrabanda.

Para que sus cosas
con hojas de PROBAK

Para hojas buenas de bajo precio
pida

hojas PROBAK Junior

4 por fls. 1.50

Ideal para máquinas:
GILLETTE o PROBAK

PROBAK
JUNIOR
GARANTIZADO

Otto Roelofs' Thee
Blijft de beste
Sedert 1764

Gezondheid!

„Degene, die Sanatogen gebruikt, wordt rijkelijk beloond door afwezigheid van zwakte, door een toeneming van kracht en energie van lichaam en geest.“

schrijft Dr. C. L. W. Wesseler.

SANATOGEN

Het Zenuwsterkend Voedsel.
Verkrijgbaar in alle Apotheken.

DRINK
Gezondheid en Kracht
in met: